

Les de Palmeres de Can Mercader

identificació

Família **Arecàcies**

Washingtonia

Washingtonia robusta

Castellà: palma del desierto
palmera de abanico mejicana

Francès: washingtonia

Anglès: Mexican fan palm
Petticoat palm

Origen: Zones àrides del nord-oest
de Mèxic.

localització

Comarca: Baix Llobregat
Municipi: Cornellà de Llobregat
Indret: Parc de Can Mercader,
a sobre la piscina

dimensions i descripció

Alçada:	20,0 m
Perímetre del tronc a 1,3 m:	1,35 m
Diàmetre màxim de la capçada:	4,0 m
Edat estimada, 2001:	125 anys

Grup de 31 palmeres, altes i esveltes, amb els troncs cilíndrics i llisos, que formen curiosos dibuixos i estan rematats al cim per una corona de fulles. Entossudides a apropar-se més i més a la llum solar, han arribat molt amunt. Els gràcils ventalls de fulles, en constant moviment, es retallen juganers contra el cel, enlairats damunt la volta verda del parc.

singularitat

Les washingtonònies de Can Mercader reuneixen molts requisits per a ser considerades més que singulars: la seva alçada excepcional, la seva edat notable, la seva bellesa i elegància, el seu exotisme, el fet de tractar-se d'un grup nombrós. Per altra banda, la seva situació en un lloc elevat (on ressalta encara més la seva alçada) les converteix en un element identificador del parc.

història

Introduïdes a Europa el 1871, procedents de l'oest dels Estats Units (el seu nom és un homenatge a George Washington, primer president d'aquest país), es van plantar en molts jardins de l'època pel seu exotisme i bellesa. Les de Can Mercader corresponen al procés de construcció del palau i d'ampliació dels jardins, emprès pel comte Joaquim de Mercader i Bell-lloc (1824-1904) en les darreres dècades del segle XIX.

descripció de l'espècie

característiques morfològiques

Palmera hermafrodita de **tronc** (o estípit) alt i prim, més estret i vincladís a la part alta i de color marró grisenc. Fàcil de confondre amb la *Washingtonia filifera* de la qual només es distingeix (en contra del que el seu nom sembla indicar) pel tronc menys robust, més fi i esvelt, sobretot en els exemplars més vells, i més alt per la mateixa edat (pot arribar a 25 m). Té les **fulles** costapalmades, de color verd brillant, en forma de grans ventalls. Els limbes, d'un metre de diàmetre, estan dividits des de la meitat en nombrosos segments punxeguts, amb l'apex bifid i arquejats graciosament. El pecíol és llarg (fins a 1,5 m) i amb espines corbades als marges. Si l'home no intervé, les fulles, quan envelleixen, s'assequen i resten penjades al tronc, donant-li un curiós aspecte (el nom americà *Petticoat palm*, significa palmeres amb enagos). Les **flors** petites i de color crema són molt nombroses i s'agrupen en inflorescències ramificades, llargues (2-3 m) i penjants, que neixen entre la base de les fulles. Els **fruits**, molt nombrosos i de color negrós, són petits i de forma ovoide.

estípit

fulles

fruits

característiques ecofisiològiques

Si bé prefereix les zones costaneres càlides, és una de les espècies de palmàcies més resistents al fred. S'adapta bé a la majoria de sòls i a la sequera. És bastant resistent la salinitat. Necessita una situació lluminosa i assolellada. Si disposa de prou humitat el seu creixement és ràpid.

utilització

Els conqueridors espanyols van ensenyar als indis de les regions originàries a menjar la gemma apical de les washingtònies, la qual cosa va comportar la destrucció de molts palmerars. Les fulles també s'utilitzaven en els enterraments.

Tenen un gran valor ornamental i, si les condicions climàtiques són favorables, es planten en parcs, avingudes i passeigs d'arreu del món. Són molt adequades per a formar grups, ja que el llarg tronc es corben graciosament creant conjunts de bellíssim aspecte.

L'hort de les palmeres (fragment)

*Gran silenci per l'hort, gens espontani,
que no es trobava mort, sinó dormint:
bategava el gesmíl vora el gerani
i el cinamon a prop del terebint.*

*Les palmeres, dins aires penumbràtils,
muntaven i muntaven cap al cels.
I va arribar un temps que, en lloc de dàtils,
ostentaven la joía dels estels.*

Francesc Almela i Vives

